

FOLK OG LAND

NR. 21 — 13. ÅRGANG

LØRDAG 12. SEPTEMBER 1964

LØSSALG 1 krone

«Der er en hage ved alle kors» OLAF HOLM:

Norsk forfatter med «kontroversielt syn på Hitler og samtiden» avvises i Norge men kommer på kjent dansk forlag

SVEN ERIK DAHL

MORGENBLADET bragte nylig en interessant artikkel om en «norsk boksensasjon i København». Den beretter om en ung norsk forfatter ved navn Sven Erik Dahl som med sitt manuskript hadde vandret fra forlag til forlag i Norge, men var blitt avvist overalt. Til og med temmelig uforskammet. Så hadde han henvendt seg til det kjente danske forlag Hans Reitzel og hadde omgående fått boken antatt.

Hva var det så i veien med denne norske forfatter hvis talent straks ble oppdaget av danskene, mens hans egne

landsmenn vendte ham ryggen? Det er vel ikke så vanskelig å gjette i dette meningsterrorens og det ensrettede tøvs land. Han hadde som MORGENBLADET ganske riktig bemerket, gitt uttrykk for et «kontroversielt syn på Hitler og samtiden». Og noe slikt kan naturligvis ingen tillate seg i Norge. Bokens tittel er «Der er en hage ved alle kors».

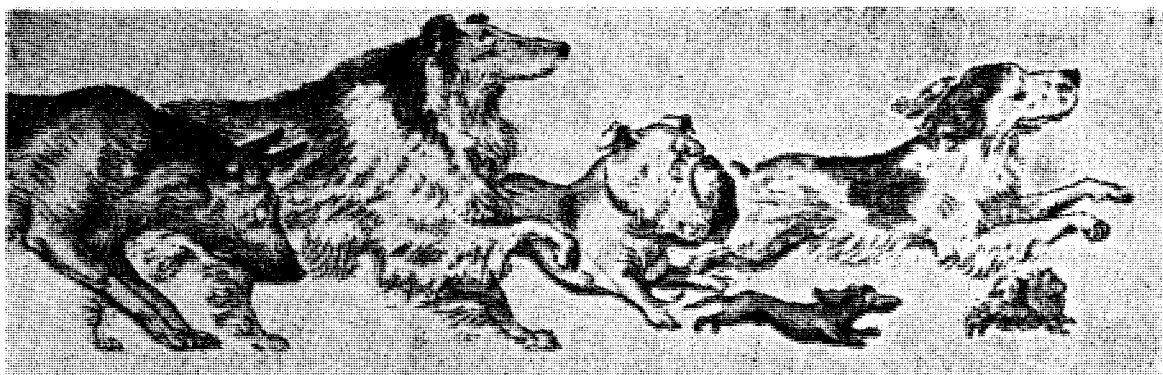
MORGENBLADET's medarbeider hadde en samtale med den unge forfatter og skildrer ham slik: «Hele skikkelsen preges av en ledig spenstighet, en slags sjelden kombinasjon av kontinental selvfølgelighet og norsk naturkraft». I det hele gav artikkelen inntrykk av at bladet nærer stor sympati for den unge forfatter. I all fall var det forbausende å se det blad som hårdnakket vegret seg for å minnes forfatteren Karl Holters død med noen ord uten å knytte trykker slike «kontroversielle» synspunkter som de Dahl gav uttrykk for.

Vi gjengir ellers av bladets samtale med forfatteren:

— Min tese er at den kolde krigen ikke begynte i 1946, men i 1917. Den russiske revolusjon skapte en ny situasjon i verden og gjorde Russland til et makt-politisk kraftfelt som verden siden har dreiet seg om. Kun på bakgrunn av kommunismen er det

OLAF HOLM:

ADFERDSMØNSTER

I.

Enhver dyreart har sitt bestemte adferdsmønster, som er eget for den og som den følger rent instinktivt. Således også mennesket, hvis adferdsmønster gjerne arter seg som hva professor Gjelsvik elskverdig kalte massetoskeskap.

II.

En fransk vitenskapsmann satte seg som oppgave å studere og klarlegge reglene i denne naturlov. Han kom til følgende resultat, m. h. t. hva han betegnet som den kollektive psyke (gjengitt etter MORGENBLADET):

«1. Den kollektive psyke får individet til å føle, tenke og handle på en måte som er helt forskjellig fra den måte hvert individ ville føle, tenke og handle på hvis det var overlatt til seg selv.»

mulig å forstå fascismen og nazismen som fenomener. Den ytterst gåtefulle skikkelse som Hitler i virkeligheten var, var bare slave av den lov som Ibsen kalte «nødvendighetens lov». Det nytter ikke å le Hitler bort fra verdenshistorien ved å si at han var gal. Historikerne har i stor utstrekning unnveket sin oppgave som burde være å forklare oss andre hvem Hitler i realiteten var. Eller kanskje ikke deres historiske hjelpemidler er tilstrekkelige til å få ram på et fenomen som ham. Det er blitt med mer eller mindre overfladiske «facts». Men hvis vi i dag forsøker å nærme oss bunnen av tingene, kan det se ut som om Henry Miller får rett i sin spådom: «Når de opprinnelige fascister er blitt utryddet, kommer vi alle til å være fascister».

— Er De selv fascist?

— Nei absolutt ikke hvis man

(Forts. s. 8)

2. Så snart en «folkemengde» har konstituert seg foregår der en «utjamning»: intelligensnivået finner sitt likevektspunkt i «fellesnevneren». Adferdsmønsteret bestemmes ved hjelp av suggestion og smitte. «I en mengde (masse) er enhver følelse og handling smittsom. Et individ som er oppslukt av en mengde kan begå handlinger som er i absolutt motstrid med hans karakter og vaner. Det bevisste individ er totalt forsvunnet, dets vilje og skjelneevne er tapt». «Isolert kan en mann være et kultivert individ, i en mengde er han en barbar, en skapning som handler instinktivt.»

3. Når et antall individer er smeltet sammen til en kollektiv enhet og «massepsyken» er oppstått, mister individene uansett intelligens- og dannelsesnivå all evne til kritiske reservasjoner overfor massesuggestionene. «Massepsyken» er bare mottagelig for konkrete, håndgripelige, enkle og sterkt affektbetonte fantasibilleder uten logisk sammenheng og for generelle påstander som slutter fra det løsrevne enkelttilfelle. Den er uimottagelig for logisk argumen-

tasjon og uinteressert i bevisførsel.

4. Hvordan suggereres en massepsyke? Ved hjelp av voldsomme overdrivelser, forenklinger, sort-hvitt-kontraster, kategoriske påstander, og fremfor alt gjentakelsen, den ustanselige gjentakelse av stereotype slagord og doktriner. Istedenfor den personlige og derfor ansvarlige viljesavgjørelse på grunnlag av fornuftsgrunner trer overtalelse og omvendelse gjennom suggestion og følelses-smitte.

5. Karakteristisk for massepsyken er de voldsomme følelsesmessige svingninger mellom ytterligheter. Alt etter suggestionens art er derfor en folkemasse i like høy grad i stand til å begå de mest bestialske grusomheter (Bartolomeusnatten, septembermyrdene) som å legge for dagen selvutslettende offervilje, dødsforaktende heroisme eller blind panikk.

6. Den suggererte folkemasse er etter sitt vesen intolerant og fanatisk: suggestionen fyller hele

Forts. side 6

Dødsfall

Direktør Karl Seeland

Det var et sorgens budskap som nådde oss i forrige uke da vi fikk underretning om at Karl Seeland plutselig var vandret bort.

Helt uventet var det vel ikke, for han hadde skrantet en ukes tid, hadde overanstrengt seg på en lengere reise til utlandet. Og i den høye alder han var; født i 1878, ble nok påkjenningsene for sterke.

En pleier si om særmerkte personligheter når de går til hvile at deres plass ikke kan fylles og at de er uerstattelige. Om dette uttrykk overhodet bør benyttes, så høver det godt når det gjelder Karl Seeland.

Han var som ingen annen de vergeløses venn og forsvarer, en veldig forkjemper for sannhet og rett, en hater av all løgn og legendedannelse. Tusener kan takke Karl Seeland for det han var for dem i sorg og motgang, nød og fortvilelse. Hans korrespondanse var like til han flyttet opp til en større og høyere oppgave i Guds rike, så stor at den liknet aller-

mest på en større industriell bedrifts forretningskorrespondanse. Daglig satt Karl Seeland ved sitt skrivebord oppe på Nordre Toten ved sin skrivemaskin og sendte ut sine hyrdebrev og sine trøstende og formanende brev til sine utallige venner, som han underholdt en mangeårig korrespondanse med. Her tør jeg få nevne at han som en levende kristen fulgte interessert med i kirkens virksomhet og det er vel knapt en prest eller generalsekretær i noen kristelig organisasjon som ikke har fått en meget åndsfullt appell ofte i en meget kraftig og pregnant form. For Karl Seeland pakket ikke sine ord og tanker inn i vatt. Og alt han gjorde og skrev var diktert av en grenseløs kjærlighet til folk og land, selv om han som en Israels profet ofte måtte være en refser. Karl Seeland var ikke medlem av N. S. men i Forbundet for Sosial oppreisning var han en av de mest aktive kjempere for såvel sannhet og rett. Hans største sorg i livet var det rettsstridige landssvikoppgjøret fra 1945. Og ett var særlig ondt for ham å døde, det var at det norske kirkefolk kunne gå god for snikmord og likvidasjoner under okkupasjonen, slik som Berggrav og Hallesby anbefalte det.

Kirkens oppgave lå på et høyere plan, mente Seeland, dens tjeneste skulle være en

refleks av Guds kjærlighet. Derfor hadde Seeland en stor glede ved å samarbeide med biskop Kr. Schjelderup, som på sin side satte pris på Karl Seeland.

Han var i god forstand en europeer med en stor åndelig horisont, var i mange år direktør for et verdensfirma i Berlin og hadde forretningsforbindelser over hele verden. Og med sitt skarpe judisium og intellekt kjente han det internasjonale og overstatlige renkespill og intriger bedre enn de fleste nordmenn.

Overallt var det Karl Seelands oppgave, formulert i et lite vers, å spre lys og håp:

Du kan sende en smule solskinn til dem som i skyggen går om bare en liten stråle som inn til hjertet når.

Vi takker Gud for slike menn som Karl Seeland. Nå tynnes det rekkene. Og så vil vi få lov til å lyse fred over hans minne.

Hans Egede Nissen.

★

Også FOLK OG LAND's redaksjon vil på denne måte gjerne sende Karl Seeland en siste hilsen. Han var vår gode venn og medarbeider gjennom mange år og bortsett fra artiklene som han gledet leserne med, sendte han oss også titt og ofte oppmuntrende ord. Det siste brev fra ham fikk vi en måneds tid før han døde og i det beskjefteget han seg levende med FOLK OG LAND's økonomi og dets fremtid.

Rolf Ruyter

Fhv. stasjonsmester Rolf Ruyter er avgått ved døden, 68 år gammel.

Ruyter gjennomgikk gradene i jernbanens tjeneste, de senere år som stasjonsmester i Østerdalen, til han ble «utrensket» under det store rettsbruddet i 1945. Våre lesere og Forbundets medlemmer vil vel imidlertid helst huske ham fra hans lange og trofaste arbeid som Forbundets bokholder og kasserer inntil 1959.

Ruyter var gammelt NS-medlem fra lenge før okkupasjonen og han bevarte sin tro og sin livsinnstilling gjennom all motgang og forfølgelse. Hans indignasjon over landssvikoppgjøret og alt dets vesen var frisk og levende og gav ham energi og evne til innsats for sannhetens og rettens sak trass i sykdom og personlige vanskeligheter. De siste år levde han stille og tilbaketrukket.

Ruyter var et godt menneske, som etterlater seg mange venner.

AVERTER I

FOLK OG LAND

En krigstragedie

Er det noen som vil hjelpe?

En norsk frontkjemper, som såvidt vi forstår var Unterscharführer og heter Iversen ble under kamper på østfronten såret og ble helt blind. Han har etter krigen vært anbragt på et tysk pleiehjem for krigsinvalider. Han lider ingen økonomisk nød, men da han ingen familie og ingen kontakter har i Norge føler han seg ensom og nedfor. For en tid siden forsøkte han etter meldinger vi har fått fra den tyske hjelpeorganisasjon HIAG å begå selvmord.

Er det noen her hjemme som vil sende ham hilsner og oppmuntrende ord — kanskje noen små gaver, så vil det være en virkelig barmhjertighetsgjerning.

Hilsnene måtte i tilfelle avfattes på tysk, da Iversen jo er avhengig av at sykesøstrene leser opp for ham.

Adressen er: Kriegsinvalide Iversen, Heilstätte Süchteln, Krefeld, Rheinland, Vest-Tyskland.

Bernard Shaw

Ser at mitt lille inserat av 10/6 er kommet inn i avisen. Dessverre er et par linjer i Hertugen av Warwicks replikk falt ut.

Der skal stå: «... På Eders sprog betyr en som forråder en falsk, bedragerisk og svikefull person. I vårt land betyr det ganske enkelt en person som ikke i ett og alt nærer ærefrykt for våre engelske interesser».

A. S.

SIGNERTE ARTIKLER OG INNLEGG

gir uttrykk for forfatterens mening, men den faller naturligvis ikke alltid i ett og alt sammen med redaksjonens.

FORLOVELSESRING-SPECIALEN

tillbyr moderne, garantert 14 karat stemplet håndarbeidede ringer fra kr. 95,— pr. par. Sender pr. postoppkrav portofritt over hele landet. Dessuten + 50% rabatt på grunnprisen.

SKRIV EFTER RINGMAL! Ringene blir sendt straks jeg får bestillingen.

Gullsmedmester

Thorvald A. Olsen

Skottegaten 20 v/ Metodistkirken.

Bergen

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsvn. 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

THOR GISHOLT:

Den døves kontaktproblem

En av døvhetens største problemer er kontakt — eller rettere sagt: mangel på kontakt. Hver eneste dag oppstår disse to situasjoner som skaper kontakt: «å forstå andre» og «å bli forstått av andre».

Den døve selv har ofte små krav til kontakt med hørende. Han er vant til å være «utenfor» og er glad for den lille kontakten han får. — Men han har behov for kontakt, for gjennom kontakt med andre utvikles menneskene kulturelt og åndelig. Hørende får kontakten «gratis» gjennom øret — den døve må «arbeide» for den. Og ikke bare den døve, også den hørende må «arbeide» når han skal ha kontakt med den døve.

Det som skjer når en døv møter en «ny» hørende, er ikke noen forverring av den døves situasjon. Han er og blir døv. Men de hørende har vanskelig for å oppfatte hva den døve sier og mener. Dermed starter de sitt bekjentskap på like fot. Et gjensidig «arbeid» må til for å skape kontakt, det kan være tungt for begge parter, men kontakt kan oppnås.

Først og fremst gjelder det at den døve selv aksepterer sin skjebne, og det vil han i de aller fleste tilfeller. Når da den døve er innstilt på å leve et naturlig liv så godt som mulig i samfunn med sine hørende omgivelser, er det neste skritt at de hørende tar naturlig og liketil imot ham. Hvis de hørende vet at den døves språklige handicap skyldes den vanskelige språktilegnelsen — at den døve ikke føler seg pinlig berørt om et forsøk på

Likhet for loven

Så heter en hevdvunnen passus i alle siviliserte statters lover. Også i den norske grunnlov. Håndhevelsen av lovregelen kan det være så som så med. «Dagbladet» hadde for en tid siden en stor flerspaltet leder, hvor det i en promillesak i forbindelse med bilkjøring falt en dom som etter «DAGBLADET»'s mening stred mot satsen «likhet for loven». Og bladet var dypt rystet. Og vel med rette.

Men når det såkalte rettsoppgjør er på tale, da er ikke samme blad så fintfølede. Bruddet her er av en ganske annen størrelsesorden. Og at det i «rettsoppgjøret» er skjedd et eklatant brudd på satsen «likhet for loven» er sikkert. Ingen tør vel nu benekte dette brudd av stort format. Det er et lovbrudd og et maktmissbruk av dimensjoner.

kontakt blir mislykket første gang — at det er en ganske naturlig ting at begge parter må gjengi en ting noen ganger, ja, da var meget nådd.

Alt for mange mennesker ser på døvheten som et handicap som hindrer et menneske i å forstå tale og oppfatte lyd. Mange tenker som så at «hvis bare kontaktproblemet blir løst, vil de døve bli som hørende — lærer de bare å lese på leppene og å tale, vil de ikke ha problemer i det hele tatt». — Denne måten å tenke på glemmer helt den innflytelse mange års døvhet har på den voksende menneske, på hans utvikling, hans følelsesmessige stabilitet, på hans tilegnelse av kunnskaper.

Dr. E. S. Greenaway (England) har i en brosjyre skrevet: «De som går inn for å undersøke døves problemer, vil oppdage at det i virkeligheten er en hel serie med handicap:

- 1.) Intellektuell «undernæring» som følge av at den døve ikke kan ta imot de stimulerende tanker de hørende får gjennom talespråket.
- 2.) Sosial begrensning ved at den døve ikke fullt ut forstår det alminnelige talespråk.
- 3.) Ustabilt følelsesliv ved at den døve ikke kan gi uttrykk for sine tanker og følelser.
- 4.) Moraloppfatningen blir hemmet fordi den døve ikke oppfatter sosiale normer og tradisjoner og de mere abstrakte egenskaper (takt, hensynsfullhet o.s.v.).
- 5.) Læremessig forsinkelse på grunn av den døves spesielle vanskelighet med å lære. I tillegg til språket og alt annet må han lære seg spesielle kommunikasjons-teknikker (tale, munn-avlesning, tegnspråk m. v.).
- 6.) Økonomisk begrensede muligheter fordi yrkesvalget er begrenset.
- 7.) Begrenset mulighet for estetiske opplevelser, fordi den døve ikke har den hørendes meningsfylte og gledesfylte bakgrunn av lydopplevelser.

De døve er forberedt på å bli sett på som «rariteter». Fordi de bruker tegn. Fordi stemmene deres er anderledes. Fordi de reagerer og tenker på en annen måte. — Når en hørende for første gang møter en døv, da vil han tro den døve er en «raritet». I virkeligheten er han ikke det — hans måte å være på er bare et resultat av alle de handicap som er nevnt ovenfor. Alle disse (unntatt nr. 6) har den døve hatt hele sitt liv — derfor er han annerledes.

Bj. R.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Drabelig innsats for retten**

Det er velsignet å se hvor opptatt en her i landet er av å forsvare rettens sak — i andre stater. Dessverre finner en intet av denne edle innsats når det gjelder de påtagelige og himmelropende brudd på lover og på all anstendighet som har foregått i Norge i forbindelse med det politiske oppgjør en maskerte som et rettsoppgjør.

Som det het så smukt i en kronikk i AFTENPOSTEN av professor Edvard Hambro om den internasjonale juristkommisjon, så har jurister «et større ansvar for rett og orden enn noen annen gruppe av medmennesker. Juristene har ikke lov til å sitte stille på sine kontorer, eller på dommerstet eller på et universitetskateder og stelle sin jobb. De må og skal gjøre en aktiv innsats for rett og rettferdighet. De har ikke lov til å sitte uvirksomme hvis urett øves».

Den organisasjon som disse vakre ord var myntet på foretrakk «å sitte stille» og å anse uretten liggende utenfor «sin kompetanse». Den toet skynsomt sine hender og henviste til sin norske avdeling av urettbekjempende jurister representert ved generalsekretæren i Den norske Sakførerforening.

Her kunne det i sannhet vært en anledning for gode norske menn — til og med jurister — til å tre frem for rettens sak ved å løfte litt på bjelken i det egne øye til avveksling fra flisespikkingen i det sørafrikanske. Men nei — også disse norske rettens menn og urettens innskrevne bekjempere vegret seg.

Og dog har jo i all fall oslojuristene i sin tid felt en hård dom over hele rettsoppgjøret som Sakførerforeningen nå tier til. Det er vel kanskje mange som ikke lenger husker at det i 1948 ble sendt rundt et spørresskjema om landssvikoppgjøret til samtlige jurister i Oslo, og at ca. 150 av dem også svarte på spørsmålene. Resultatet var at pressen måtte konstatere at det gjorde seg gjeldende «en oppsiktvekkende utilfredshet» med «retts»oppgjøret. Vi siterer fra pressemeldingen dengang: «En rekke av juristene hevder at det er ikke noe rettslig grunnlag for rettsoppgjøret og at § 86 ikke er anvendbar på størstedelen av dem som er blitt straffet og dem som fortsatt straffes etter den. — de fleste tiltalte er dømt på forhånd. — Svært mange hevder også at det moralske grunnlag mangler, og mener at rettsoppgjøret er blitt brukt til å avvikle "opplagret hat og forbitrelse" på en måte som er en "skjensel for vårt rettsapparat" — — — Juristene bruker selv uttrykk som "pøbelaktig", "svineri", "skam og skandale" om rettsoppgjøret».

Siden den gang har meget vann rent i sjøen. «Retts»oppgjøret er blitt ribbet for det aller siste anstendighetens og lovmessighetens fikenblad, og det er dynget dokumenter og bevis for dette på bordet. Men generalsekretæren i Sakførerforeningen anser fremdeles denne urett som hans kolleger dømte så hårdt allerede i 1948 for liggende utenfor foreningens kompetanse og interesseområde.

Det er kanskje på sin plass for nok en gang å avdekke svindlen og uretten å peke på at FN 29. oktober 1948 vedtok etterfølgende — i paragraf 9 i menneskerettighetserklæringens artikkel 32 — bare Australia og Ny Zeeland stemte mot i komiteen for menneskerettighetene: «Ingen skal ansees som skyldig i noen straffbar rettskrenkelse for en handling eller en unnlatelse som ikke betegnet en straffbar overtredelse etter landets eller etter internasjonal rett på den tid den ble begått. Heller ikke skal det idømmes strengere straff enn den som kunne ilegges i den

Falt i øst i kampen for Europa

Student og løytnant i Waffen SS Andreas Haarklou — falt i kampen for Europa april/mai 1945. Haarklou ble 23 år gammel. Under tilbaketrekningen fra byen Tirana i Albania fikk Andreas ordre om med sin tropp som arriergarde å synke bolsjevikstyrkenes fremmarsj og dekke sine kamrater. Etter heftige og forbitrede kamper, hvor fienden led store tap, falt han sammen med sine menn. En fiendtlig kule gjorde ende på hans liv. Han falt på sin post trofast til det siste.

Georg Stray.

tid da overtredelsen ble begått».

Burde ikke det norske folk, ibefattet de norske politikere og de norske jurister ved deres offisielle representanter, føle seg forpliktet til å forsvare denne høytidelig vedtatte menneskerett like vel om den brytes i Norge som utenlands?

Og at den er brutt her i Norge det har professor Hambro, som talsmann for justiskomiteens flertall tilfulle bekreftet i Stortinget. Han erklærte der som kjent at det «den gang ble ansett for nødvendig å anvende lovene med tilbakevirkende kraft, og jeg la til at forklaringen på dette var at man mente, særlig hjemme i Norge, men også de norske myndigheter i utlandet, at vi den gang ikke hadde tilstrekkelige straffebud for å kunne ramme alle dem som burde rammes på den måte de burde bli rammet».

Hvorefter den samme herr Hambro, som skrev så vakker om juristenes spesielle plikt til å gjøre en aktiv innsats for rett og rettferdighet, stemte for å vedlegge uretten protokollen!

Og nå får han altså godt følge av sine både internasjonale og nasjonale juridiske kolleger og medbekjempere av uretten. Mens de oslojurister som alt i 1948 karakteriserte «rettsoppgjøret» som en skam og skandale på sine spørreskjemaer i det dulgte, nå tier og i steden gjør en drabelig innsats ved å underskrive ufarlige og karrierefremmende protester mot sørafrikansk håndhevelse av retten.

Tidens trosbekjennelse

En lærer ved den høyere skole i Namsos har til landets største avis sagt tydelig fra at han ikke tar avstand fra Vidkun Quisling og hans livsverk. Dette har til følge at 17 av skolens 20 lærere i protest sier opp sine stillinger ved skolen. De hevder at lærergjerning i Norge er uforenlig med et nasjonalsosialistisk livssyn.

Nå behøver lærernes protesthandling ikke å være uttrykk for mannsmot, sprunget ut fra en dyp og hellig indre overbevisning. De risikerer jo ingen ting, resulta-

tet er gitt, den ene blir kastet på dør, de sytten blir sittende. Hadde mannen gitt uttrykk for et marxistisk livssyn, — se han fulgte tidens strømninger. Hadde han bespottet Gud og Hans hellige ord, — se det vitnet om en dyp pedagogisk forståelse og innsikt, og det ville virke befordrende i hans lærergjerning. Men dette! I panser og plater alle brødre av den ene, sanne tro!

Hva Ordet og kirke betydde i Middelalderen det betyr programmet og partiet for dagens mennesker. Dengang bekjente man sin hellige tro, og slo ned de annerledes tenkende. I dag bekjenner man seg til Gud Demokratiet, det vil si Folkedemokratiet, til Hans Ord, manifestet og programmet, og til Hans kirke, partiet. Alle bekjenner de seg til dette riket av denne verden: prestene, lærerne, juristene, journalistene og næringslivets menn. Som kirkens Herre og grunnlegger en gang sa: Følg meg! og krevet dermed det hele menneske, slik sier i dag Demokratiet: Gjør min vilje! og krever også det hele menneske. Kast ikke-demokraten utenfor i mørket hvor der er gråt og tenners gnisen, han har ikke den demokratiske bryllupskledning på.

Det er ingen grunn til å forhåne de sytten lærere i Namsos, de gjør kun hva Demokratiet, det vil si Folkedemokratiet krever av dem, de bekjenner i skrift og tale sin mennesketro, og med profetisk styrke slår de fast at lærergjerningen er uforenlig med en nasjonalsosialistisk livsholdning.

Storparten av landets ungdom lusker inn og ut av skolestua de første tyve år av sitt liv. Den holdning de unge der innprentes kan uttrykkes slik: Skjær pent av osten, det lønner seg! Vær endelig varsom med kruttet, det er meget farlig! Denne magre kost fører til at lærerne stadig må protestere for ikke å dovne bort, ungdommen finner utløsning for sin livstrang i biltyveri, slagsmål og bandevirksomhet.

Den verbale protest er tidens livsholdning. Få er de som tar nisteskrepp på rygg, vandrer avsted og kjemper og faller på Dybbøl skanse.

Den verbale protest er tidens livsholdning. Få er de som tar nisteskrepp på rygg, vandrer avsted og kjemper og faller på Dybbøl skanse.

A. D.

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 43 33

Med frontkjemperne på østfronten

Små historier fortalt for FOLK OG LAND av legionær nr. 3761 Svendsen

ANGREPET

(Forts. fra forr. nummer)

Tilhøyre hvor det norske politi lå, ble det kjempet heftig. Vi kunne se løpende skikkelser i skinnet fra de mange lyskuler. Når det ble mørkt igjen trakk lyssporammunisjonen røde baner over himlen. Kamplarmen overdøvet snart vår egen stemme.

Foran oss var det blitt ganske stille, bare fra høyre side ble vi fremdeles beskutt.

«Lurer på om russerne er her fremdeles?» spurte Lars. «Jeg syns det er så rolig her!» — «De er nok der, Lars, de gir ikke frivillig opp en fotsbredd russisk jord», sa jeg.

«Det ville ikke vi gjøre heller!» — «Aldri! Tyskerne ville også forsvare hver bette av sitt land. Vi også!»

Påny krøp en soldat forbi oss. «Hvem er du?» spurte Lars på norsk. — «Kann nit verstan». Skyggen krøp vi-

dere. «Det er en hollender, han vil frem til kameratene sine der foran».

«Hvor langt foran ligger de?»

«150 meter tenker jeg, så er det ennu 500 meter til de gamle stillingene våre».

«Synd at russerne har tatt de fine gravene våre». — «Så får vi se å få rettet på det!» Lars hadde snudd seg mot meg på siden: «Ved Viking hadde vi et slagrop når vi skulle fikse slike saker som dette: «Det klarer vi fint!» og vi «klarte det» også!»

Samtalen forstummet igjen. Oberscharführer Halvorsen kom tilbake. «Vi angriper når det blir skutt opp tre grønne raketter der bakenfor. Til da må dere bli liggende. Det kan vare lenge ennu!»

«Hvorledes går det der bak?» Misjonæren meldte seg og spurte om det som lå oss alle på hjertet.

«Det har klaffet, de har

alt fått forbindelse — nå må det få utvikle seg litt til. Hittil har alt gått bra», erklærte Oberscharführeren.

Bak oss hørtes larm av kjeder og svære motorer. «Er det pansere, Oscha?» — «Pansere? Nei, det er stormkanoner. Panserne er ikke her, de er alle sammen oppe ved Schlüsselburg!»

«Er det noe på ferde der også?»

«Russerne vil støte gjennom den kilen vi har drevet frem til Ladoga, dette her er bare en avledning for å binde krefter.»

Nå visste jeg beskjed: «Derfor flyene igår eftermiddag!» — «Du legger merke til alt også!»

Igjen lå vi alene. «Lars, legg inn et bånd» — «Klar!» Jeg skjøt. Lyssporammunisjonen nådde de russiske stillinger over hodene på hollenderne, eller det jeg antok for de russiske stillinger etter munningsflammene.

Foran oss fortsatte roen, tilhøyre øket kamplarmen, det virket oppflammende. Hadde de glemt oss?

«Hvorfor blir vi liggende her?» Larsen Berg hoppet som en frosk forbi oss bakenfor.

«Pell deg ned i hullet ditt!» brummet Fosse.

«Sersjant, det er mørkt fremdeles, ingen kan se noe ennu, jeg fryser ihjel hvis jeg ikke beveger meg, fryser av meg bena, og ben må jeg i det minste —»

Fosse ble ergerlig: «Tilbake sier jeg — hvis vi alle sammen hoppet rundt slik hvorledes tror du da det ville gå?»

Det skarpe smellet av et prosjektil mot jern hørtes «Au!» skjelte Larsen Berg med dempet stemme, «For noe svineri — jeg får et slag i hodet så hele stålhelmen blir revet opp!»

«Og du?»

«Meg har det ikke hendt noe, ikke et hår er krøllet engang!»

«Synd!» Misjonæren rømte seg, så sa han: «Hell må grenaderen ha — men om du har hatt det er vel tvilsomt?»

«Olsen, hold nå kjeft — det som skal sies her besørger jeg!» brølte Fosse.

Jeg moret meg kostelig over samtalen mellom Fosse, Misjonæren og Larsen Berg. Godt at de ikke så fliret mitt i mørket. De var alle tre prektige kamerater.

Jeg skjøt noen skudd til, så var båndet tomt.

«Nytt bånd!» — «Hei, sover du Lars? Du må gi meg et nytt bånd!» Det kom ikke noe svar. Hva var påferde? Jeg ble urolig og la meg på

Forts. side 7

OLGA BARÉNYI:

80

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager i 1945

Hundrevis tramper rundt på noen røde filler, brølende som ville dyr. Fillene var ennu for en halv time siden den unge artist Rosita Bella. Da hun hadde skutt ut den siste patron, lekte hun for siste gang med døden og lot ham vinne. Tårnet på Theynkirken ble sirkuskuppelen, den mørke vindusramme trapesen. Da hun var fem år gammel våget hun det første sprang uten beskyttelsesnett. Det var salig og uhyggelig på samme tid da manesjens sand raste opp mot henne. Men så var den svingende trapes der alt, et grep — og manesjen stod igjen stille og artistene applauderte. Aftnen etter forærte faren henne en kanin. Han hadde stjålet den, det lille dyret skulle spises opp av kjempeslangen. Kaninen var Rositas første egne dyr og hennes første store kjærlighet.

En bil med to tsjekkiske offiserer og noen sivilklede menn kommer susende. Straks vet mengden at herrerne tilhører den høyeste tsjekkiske myndighet, Nasjonalrådet, og at de skal undersøke hvem de blodige filler, som kort før var en dødsens modig kvinnelig skytter på tårnet til Theynkirken, i virkeligheten er. Noen hevder at det overhodet ikke var noen pike, men Hitler selv, noen vil vite at det er fruen til rikspratektor Heydrich, som ville hevne sin mann som ble myrdet av tsjekkerne. Undersøkelsen oppklarer imidlertid ikke skytterens identitet, de sammentrampede filler forblir sammentrampede filler. Noe finner mennene dog. En gylden medaljong, bulket og blodig. Noen heller brennevin over den og nå ser man i medaljongen et lite bilde av en eller annen helgen. Ingen vet hvem denne helgen egentlig er, ikke engang kirkegjeneren som blir tilkalt. «Det kan være Franz av Assissi eller den hellige Rochus, hundenes helgen», mente han.

«Altså i all fall en helgen som har noe med dyr å gjøre», ler en fra Nasjonalrådet, og folk ler alle sammen over denne vits.

«De kommer, de kommer alt», tordner det fra alle gater og alle løper til Wenzelsplass. De kvinnelige rødegardister som dirigerte trafikken ble skyllet bort. De lar det imidlertid rolig skje for deres rolle er foreløpig ferdigspilt.

Midt på Wenzelsplass står den ene bil ved siden av den andre. Også Martin lykkedes det i siste øyeblikk å komme gjennom. Bilen hans står i første rekke, like overfor Palais Koruna. Straks klatrer de omkringsstående opp på biltaket, og også de andre bilene er blitt til tribuner. Mengden på fortæuene brøler øredøvende.

«Leve den røde hær! Leve den røde hær!»

Og den røde hær kommer. Fra Kruttårnet over Gravene til Wenzelsplass. Tilstøvede stridsvogner med tilstøvede, brølende soldater. Panserne ruller ganske langsomt, de er fullstendig dekket av blomster og ruller frem over blomster. Rødegardistene springer ned og henter de tsjekkiske barn, kjøre med, kjøre med, mengden raser av begeistring, rødegardistene løfter barna i været og kysser dem. Pansere, pansere, blomster, blomster, barn, soldater, unge piker i tsjekkisk nasjonaldrakt, Sokoluniformer, alt rider på panserne, man skråler, rødegardistene stinker av svette og vodka, det skader ikke, men fremfor alt lukter alt av blod. Rødegardistene kaster sjokolade til mengden, mahorka og sigaretter. Man slåss om de første gaver fra de store russiske venner, alle vil ha en suvenir.

Som en røskatt smetter Lilly ut av vognen og kryper på alle fire mellom benene på tilskuerne. Martin har ingen sigaretter og russerne kaster ut hele pakker. Folk skjeller og ler, Lilly ler og kryper videre. Nå er hun like ved de skittengrønne belter, slik nedenfra ser uhyrene enda hesligere ut. Men akkurat nå faller det

Fortsettes.

Fra Skiløperkompaniet Sten Abels Saga

Krigshistorisk supplement

VED ALEXANDER LANGE

Gutter i kompaniet sliper bajonettene

III.

Fra rapport til III. bataljon av Infanteriregiment nr. 6, sjef: kaptein Olliver Smith. For dagene 11. april til 29. april (1940) fremgår at:

Kaptein Sten Abel meldte seg frivillig for major Abildgaard den 11. april 1940 på Helgelandsmoen, og fikk dagen etter ordre om på Brandbu å overta et kompani av frivillige skiløpere og skyttere og med dette hurtigst mulig å melde seg for kaptein Giertsen på Roa.

Løytnant Jens Haugfoss, sersjant Kiönig, sersjant Joh. Sundstrøm og kaptein Abel stod for det ytre arrangement og resten av kompaniets historie har gutta greiet, skriver Sten Abel. Som skiløperkompani beholdt de sine sivile bukser og støvler, mens den øvrige utrustning var militær. På grunn av de mange spesialoppdrag de fikk, og fremfor alt de mange divergerende ordrer «de kom i nærheten av», som splittet avdelingen flere ganger, var de færreste av den opprinnelige stamme igjen da kompaniet Abel meldte seg for bataljonen 26. april. Kaptein Abel vedla sin rapport en rulleliste som viste kompaniet i dets fulle oppsetning og slik som avdelingen opprinnelig var. Dette for å undgå misforståelser hvor ubrukbare individer som ble sendt på skauen og hjem — ennu går rundt og påberoper seg å høre til kompaniet, som Abel skrev i sin rapport.

Kompaniet var i det ovennevnte tidsrum underlagt følgende representanter for overkommandoen: 11-12 april major Abildgaard, 13. april kaptein Giertsen, 14. april major Abildgaard, 15.-17. april major Hermansen, 18. april major Helset,

19.-24. april kaptein Skipperud, 24.-26. april major Hertzberg og endelig 26.-27. april kaptein Smith.

Det er nok blodig ironi når kaptein Sten Abel skriver at det har vært sagt (av hvem?) at kompaniet Abel var en flokk udisiplinerte, sivile gangstere som nektet å lyse ordre, og vesentlig drev krig på egen hånd. Nu når sinne kanskje er kommet til ro forsøkes en upartisk vurdering av kompaniet:

De frivillige var vesentlig fra Oslo vestkant, Bærum, Drammen og Sørkedalen, og var alle uten undtagelse treningsportskarer med en usvikelig vilje til å forsvare sitt fedreland. De fulgte enhver ordre med den lojalitet som er nødvendig under den slags forhold. Mottoet var til enhver tid å skade motstanderen mest mulig. Etter å vært sluppet ut av krigsfangenskapet besøkte han de strøk, og de hytter/gårder hvor hans kompanis folk hadde oppholdt seg etter at

kp. ble oppløst, og de har på alle steder oppført seg til eiernes tilfredshet.

Kompaniet var et meget greit og villig kompani å føre, som etter at kaptein Abel etter litt for stor iver var tatt tilfange inne i de tyske linjer, fortsatte og gjennomførte fektningen ved Svingvold på en slik måte at fienden etter offentlige meldinger måtte sende 1000 mann, 3 tanks, 24 panserbiler og 50 kanoner for å få slutt på det.

28/4 om aftenen antok kompaniet at kaptein Abel var falt, og da samtidig ryktene om overgivelse i Ø. Gausdal kom, oppløstes kompaniet.

Kompaniet disponerte 120 par ski, 120 geværer, 12 mg., 7 lastebiler, 5 varebiler, 1 personbil, 15 brett ammunisjon, proviant for 130 mann i 3 dager, 3 fat bensin, dette regnet pr. 26/4 1940. Dessuten var det til kp. 3 dager knyttet fenrik Dahl med 4 mitraljører. En av varebilene var omlaget til transport av sårede.

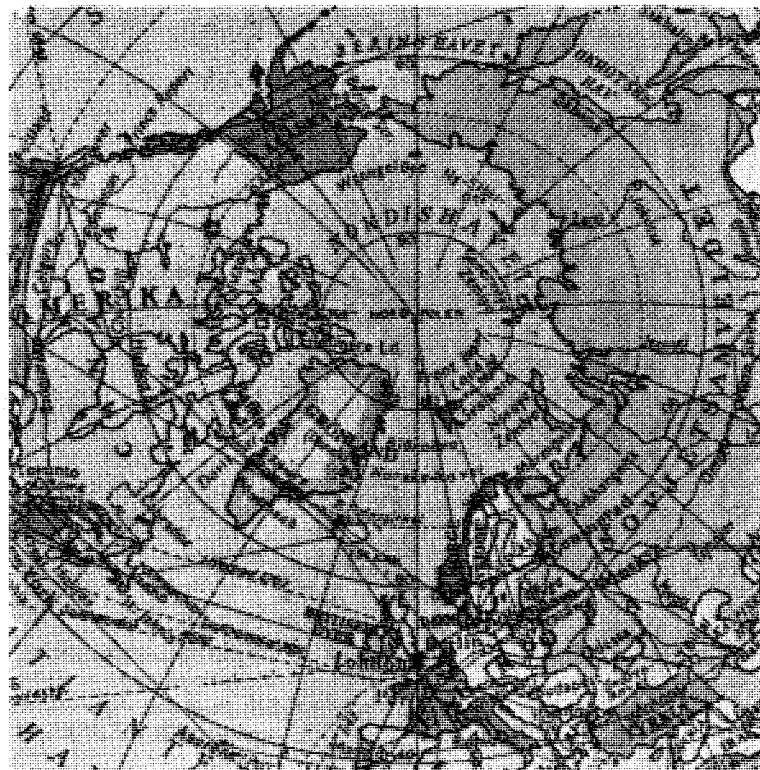
Krigsrute: Brandbu — Volden — Harestua — Stryken — Eggemoen — Bjørgeseter — Eina — Høykorset — Lena — Eina — Gjøvik — Leegård — Vardal — Eriksrudberget — Biri — Stomlia — Saksumdalen — Veisten — Segalstad — Svingvold — Skeikampen — Svingvold.

Her forlater vi kaptein Sten Abels usminkede og hensynsløst ærlige Dagbok, som våre «historiske» krigsførere og skoddeskrivere selvsagt ikke ønsker offentliggjort, fordi det norske folk formentlig føler seg nødsaget til å dulme og lystlese seg i «Vi Menn» og andre dertil innrettede organer vekk fra sannheten, som jo

Forts. side 6

O. K.:

Mellom Scylla og Charybdis

Uttrykket skriver seg fra Homers dikt om den greske sagnhelt Odyssevs. Dengang var det meget farlig å seile i det trange sundet mellom Sicilia og Italia. På den ene side var det et forferdelig sekshodet uhyre som bar navnet Scylla og på den annen side gikk det en fryktelig hvirvelstrøm som het Charybdis. Odyssevs seilte gjennom sundet to ganger. Den ene gangen kom han for nær Scylla. Den andre gangen kom han bort i Charybdis.

Det var altså umulig å unngå den ene fare uten å komme bort i den annen.

I dag befinner Amerika seg mellom Scylla og Charybdis. Det er utlagt: mellom en såkalt imperialistisk krig og en borgerkrig.

Efter Lenins og Marx' lære er krig mellom kommunismen og kapitalismen

uunngåelig. Og disse herrer har sikkert rett. Det hjelper ikke stort hva Krustsjov sier. Han er selv underkastet dialektikken. Enten må Russland gå over til kapitalismen eller Amerika må gå over til kommunismen. Det er umulig å skape tillit mellom to så forskjellige systemer.

I begge disse store verdensrikene, Amerika og Russland, finns det nordisk betonte folk. Disse folkene er de eneste som kan skape en fredelig sameksistens mellom Russland og Amerika. Men da må det skapes et system i begge land som bygger på det nordiske prinsipp. Og målet må være to store nordisk betonte verdensrikene, som begge bygger den nye verden sammen.

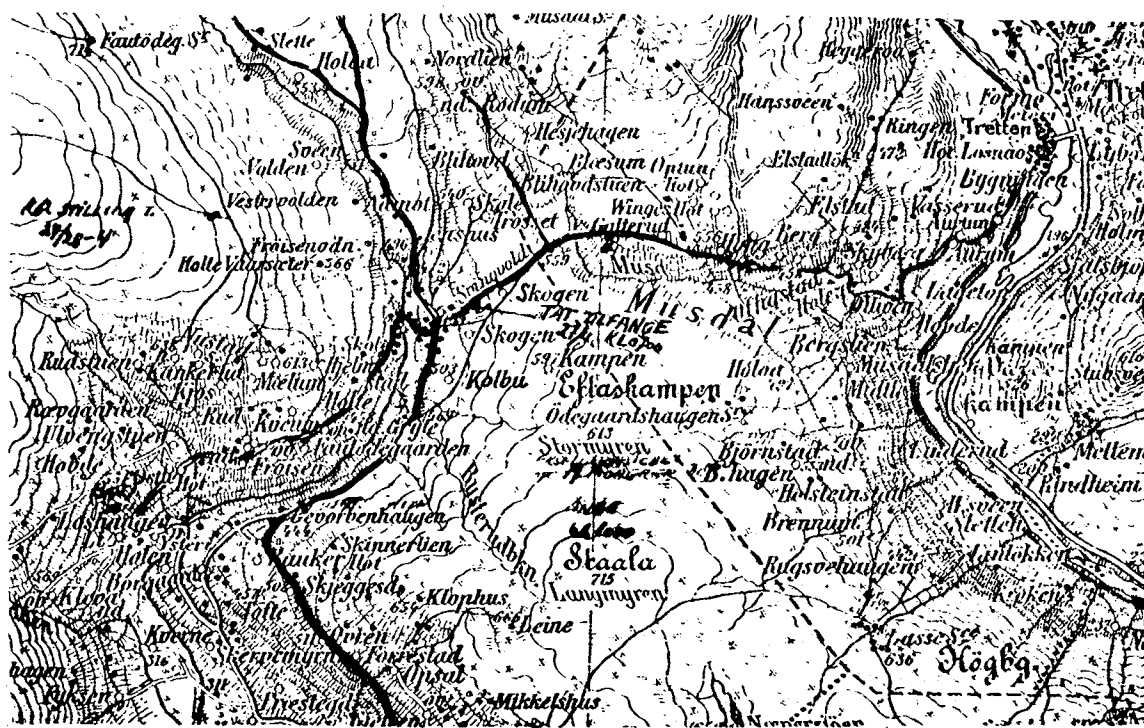
Men de nordisk bevisste folkene i begge riker er idag undertrykte folk, og den politiske makt ligger hos u-nordiske ledere i begge land.

Den eneste måten til å unngå en krig mellom det kapitalistiske og kristne Amerika og det kommunistiske og ateistiske Russland er en nordisk revolusjon i begge land og innføring av en ny livsanskuelse.

Men det må vel samtidig innrømmes at den veien ikke er særlig sannsynlig i dag. Russland er helt siden 1917 og til ganske nylig blitt styrt av orientalere, mens Amerika tilsynelatende har vært et nordisk land. Men bare tilsynelatende. Amerikas presidenter har overalt sviktet de nordiske folk.

Begge land har arbeidet på den orientalske og u-nordiske idé at alle mennes-

Forts. side 7

Dødsdans i Prag

Forts. fra side 4

ingen sigaretter ned, bare mahorka. Kjempemessige hjul, to, fire, seks — de knuser veidekket, så stor vogn har Lilly aldri sett før. Og atter hjul, påny en kjempestor vogn og ned fra den drypper rød farve. Og der henger et ben med høye støvler, der en hånd. Lilly ser opp — de tre store vogner er full-lastet med døde tyske soldater. Som treklosser har man kastet dem hulter til bulter, lenge kan de ikke ha vært døde for blodet er fremdeles vakkert rødt. En gebirgsjegerlue faller ned, det er festet en hvit blomst til den. Edelweis er det, de fra Ostmark bærer ofte Edelweis, har pappa sagt. Men de fra Ostmark vil ikke være ostmarkinger lenger, men østerrikere.

Tilskuerne forstummet. Bare enkeltvis roper man fremdeles «Leve den røde hær», de fleste skjeller.

«Det er ikke nødvendig å slepe med døde ved en seiersmarsj!»

«Seiersmarsj? Hva for slags seiersmarsj om jeg tør spørre? En spasertur er det. De har hurtig slaktet ned de tyske soldater ett eller annet sted i Prag for at vi skal tro at de har kjempet».

«De har ikke kjempet, de er jo beruset alle sammen!»

«Forsiktig broder, det er kommunistiske spioner blant oss! Fienden hører med!»

«Vi har nok lik selv, det er ikke nødvendig å bringe det til Prag!»

«Fy, pokker! En råhet og smakløshet er det å vise frem lik på en slik dag!»

Nå ruller panserne videre, og det regner igjen med sigaretter og sjokolade. Lilly har fått fatt i en pakke sigaretter og kryper hurtig tilbake med den. Hendene hennes er rødfarvet, pakken er også rød. Hun tørker av den så godt hun kan på treningsdrakten og gir den til Martin. «Der, nå kan De endelig røke!»

Panserne ruller fremdeles, men nå deler de seg ved Brückl. Venstre rekke kjører opp over Wenzelsplass, høyre kjører videre mot Nasjonalteatret. Tilskuerne sprer seg langsomt, for nå er det noe nytt å se. Polititrukene, de politiske kommissærer. Plutselig er de der, ingen har sett dem komme. De står på biltakene, ved siden av dem en tsjekkisk tolk, og de taler og taler. Om den gløververdige røde hærs forferdelige kamp om Prag. Folk hører hva tolkene sier og flirer og gjør bemerkninger.

«Kan ikke polititruken si oss hvor de fryktelige kampene har funnet sted, hører du? Vi vil gjerne se på slagmarken».

«En slik forløyet hund, tror han at vi er fullstendige idioter?»

«Er det det russiske Gestapo?»

«Nei, det er polititruks, det er den røde hærs politi».

«Men hør nå her, hva skal en hær med eget politi?»

Foran hotellet «Den gylne gås»

blir det noe spektakkel. En russisk stridsvogn har kjørt overende en av de berømmelige lindetrær som ble plantet etter første verdenskrig til minne om proklameringen av den tsjekkoslovakiske stat. — Tsjekkerne tror fast på at deres stat vil leve så lenge alle disse linder som smykker Wenzelsplass i to rekker, lever. Men nå er en av lindene død.»

«Svin, russiske fyllefanter», brøler folk. «Kjempe kan de ikke, men slå ihjel våre hellige linder det kan de! Ikke engang tyskerne gjorde lindene noe. Slik en russisk satan —»

«La dem snu straks og vende tilbake til Batjuschka Stalin! Han har bruk for denne banden, ikke vi!»

Politrukene skriker til tolkene at de skal skaffe orden, men tolkene dukker seg bare og erklærer at de intet kan gjøre. En av dem som har skreket at man burde ofre alle lindene for den herlige røde hær og ikke bare en, blir jammerlig prylt opp.

I mellomtiden ruller panserne stadig videre. Nå brøler rødegardistene mer enn tilskuerne.

«Jeg tror vi kan kjøre», sier Martin. «Vi må til Trojabroen.»

Også andre vogner vil til Trojabroen, for der vil den røde hær høytidelig bli hilst velkommen på Prags jord, og der er det meget å se, sier man til hinannen. De danner en hel kolonne, ialt er det tyve eller femogtyve biler. Martins lille vogn holder seg omtrent midt i rekken. Man kan bare kjøre meget langsomt, for tilskuerne løper uavbrutt fra den ene side av gaten til den andre, mellom de rullende pansere. Hvorfor de gjør det vet ingen. Den ene bilisten påstår at det er sabotører som vil forstyrre den røde hærs høytidelige innmarsj.

De kjører og forbi dem i motsatt retning stadig nye bilder. Snauklippede tyske kvinner som må kysse jorden — «Dere Hitlerpurker, kyss støvet som de herlige russiske stridsvogner etterlater seg, slikk det opp!» Piker i tsjekkisk nasjonaldrakt, som et bilde fra «Den solgte brud», danser med rødegardister. På en utbrent tysk Tigerpanser står en russisk offiser og synger. Forbi ham blir tyske soldater drevet, alle barberte, de marsjerer ikke, men vakler, de sleper sine sårede med og alle har døde øyne. For hver strofe hever den berusede russer revolveren sin og skyter den soldat som vakler forbi rett foran ham. Strofene er korte, han skyter alltid på en bestemt note, soldatene kan lett regne ut hvem kulan vil treffe. På en plass har tyske kvinner med barn leiret seg, den første transport som skal gå til Bayern. Tilfots, uten bagasje, uten mat. To tsjekkiske kvinner går frem og tilbake mellom de utmattede. De tyske barn og deres mødre er halvdøde av tørst, men i kannen er det eddik. En rødegardist lar seg over-

Adferdsmønster —

Forts. fra side 1

bevissthetsfeltet, fortrenge alle motforestillinger og feier vekk alle hemninger. Den er en naturkraft som en tornado eller et jordskjelv.

7. De suggestioner som setter massepsyken i bevegelse er som regel illusjoner og fiksjoner som den annammer en *bloque* som absolutte og indiskutable sannheter.

8. Sammenlignet med det modne kultiverte og reflekterte enkeltmenneskes psykiske virksomhet representerer massepsyken en regresjon tilbake til det primitive og infantile utviklingstrinn.

III.

Den tank ligger nær, at denne vitenskapsmann har hatt vår tids foreteelser for øye, for eksempel den «frie verdens» samlede presses overfall på senator McCarthy for de advarsler, han har fått rett i på alle punkter. (McCarthy fikk en mistenkelig brå død og det vil neppe forundre noen om det går samme vei med senator Goldwater, fordi han preker den eldgamle sannhet, at hvis du vil ha fred, så forbered deg på krig).

Det kunne også være «retts»-oppgjørene i de forskjellige land etter den II. verdenskrig og den høyst kuriøse «retts»-tilstand de har etterlatt seg, særlig i Norge. På det siste område er dog tidligere blinde så smått begynt å bli seende.

Men nei. Den franske vitenskapsmann, hvis navn er le Bon, utgav sine resultater i slutten av forrige århundrede. Menneskets adferdsmønster følger en naturlov diktert gjennom underbevisstheten.

IV.

Der gis unntagelsesmennesker, som ikke lar seg suggerere til å delta i massetoskeskapen. Det er de få, som Ortega y Gasset betegner som eliten, de lever sitt liv etter en etisk norm.

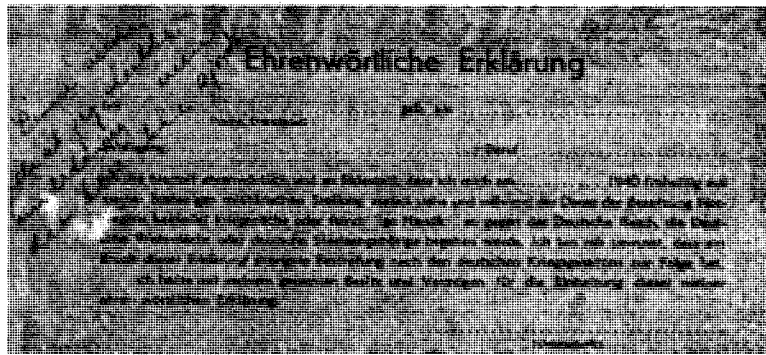
Det er livsfarlig å høre til denne elite, har det vist seg. Hvilket tør være forklaringen på megen unnfallenhet, eller kanskje vi skal si feighet, mangel på moralsk mot. Man bør helst ikke gå mot strømmen i neo-demokratiet.

V.

Der gis også elitemennesker i dette land. De har ytterst vanskelig for å gjøre seg gjeldende på grunn av den form for organisert massetoskeskap, som behersker det politiske liv og som går under navn av parlamenta-

~~~~~  
søtte hvorfor folk ler slik, går bort, river kannen fra de to kvinner og slår dem i hodet med den. Så brøler han at man straks skal bringe de tyske barn vann ellers vil han skyte alle tsjekkere. «Tscheche nix gut», flekker også andre rødegardister tennene.

## Sten Abels Saga —



Denne erklæring underskrev samtlige tilfangetatte norske yrkesoffiserer etter pålegg av den norske forsvarssjef general Ruge. Selv fortsatte han dog krigsfangenskapet. En stor del av æresordavleggerne brøt dessverre æresordet til evig skjensel for den norske hær

Forts. fra side 5

er en pest for den herskende klikk bestående av 1000 mere eller mindre korrupte «patrioter» i det permanent forrådde norske folk.

På rekognosering gikk kompanisjef Abel uforvarende inn i en tysk stilling ved Svingvold (se kartet). Tyskerne var rasende, men også stolte over denne norske trestjerners motstander og hans spreke skiløpere som hadde gjenopplivet, nesten, Tordenskioldslegenden på land i april dagene 1940.

Da han gikk gjennom den tyske stilling som en meget efterlyst person ble det sagt bak en tysk mitraljøs: Send slike karer ned til Berlin for å fornye rasen!

Vi håper det ikke går med Sten Abels dagbok, som det gikk med Johan Nygaardsvolds etterlatte papirer, som ikke kunne trykkes idag fordi de avslørte svindelen blant den herskende klikk som hadde motarbeidet alle Sten

~~~~~  
rismen, dekknavn for «den kompakte majoritet». Man opplever i blant, at der unntagelsesvis gis dispensasjon fra denne med anledning til å hevde sin personlige mening i en sak. En erkjennelse?

VI.

Efterhånden har land, som er mindre politisk tilbake-liggende enn Norge, det ene efter det annet befridd seg for dette fordervelige institutt, som korrupperer demokratiet og, efter hva der hevdes, endog rettsvesenet. Fra et kjent dikterhold ble forleden uttalt — og også alminnelig forstått — at Stortinget er det mest udemokratiske fenomen i landet.

Parlamentarismen er så smått begynt å gå opp i limingen her i landet, men det vil koste meget arbeide å bli kvitt den, for det er nu engang den som skaffer politikerne levebrød — politisk sådant — til og med pensjon efter å ha vandret i de berømte korridorer en sølle periode på fire år.

Olaf Holm.

Ablenes innsats gjennom livet for å kunne forsvare Norge — mot hvemsomhelst — på prøvens dag.

Just nu har prof. Johan Vogt i «Arbeiderbladet» gjen-tatt hvordan svindelen med norgeshistorien tar seg ut for granskeren. — I Sten Abel hadde Norge en mann som ville kjempe og som kjempet uten politisk opportunisme militært for sitt land. Hans skjebne ble ikke helt lik helten fra Narvik og andre steder, general Carl Gustav Fleischers, som tok sitt liv i Toronto i disgust og fortvilelse over de norske emigrerte tildels dvergers paradiser i London. (Ja, Sigurd Hoel kaldte emigrantmiljøet: Dvergenes paradiser).

Stens onkel, oberst Abel, skjøt seg på den provoserte tyske invasjonens første dag. Sten Abel kjempet militært med alt det han privat kunne skrape sammen, mot tyskerne. De for 9. april skyldige norske politikere strøk ham så å si av rullene, tiltrods for anerkjennende erklæring fra general Helset og andre myndigheter. Det må aldri glemmes at det var politikerne, ikke offiserene, som var de skyldige.

Dette var en virkelig militært og anstendig kjempende patriots lønn: Efter sin kamp forble han ulønnet norsk kaptein, uten ett kors på brystet!

Slik som det ble oberst Østbyes og oberst Getz's, major Per Løkens og løytnant Bonsaks lønn, blant mangfoldige andre, hvorav mange NS, hva milorgmann Sten Abel aldri ble!

Får i en løgnotåket samtidig kaptein Sten Abels dagbok komme ut og kaste sannhetens lys på den udemokratiske herskerklikks allerede gulnende fjes?

A. L.

Kristne Venner

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Collets gate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær. Møtetid: kl. 19,30.

LA DOLCE VITA I LONDON 1940

DELIKAT OG KARAKTERISTISK ERSTATNINGS- SAK TIL BEHANDLING I STORTINGET

Efterfølgende lille søle historie fra la dolce vita i London i den norske emigranttiden gir et så karakteristisk bilde av den store patriotinnsatsen at vi ikke har hjerte til å forholde våre lesere den. Det er selveste hjemmefrontorganet VG som er vår kilde. De andre avisene har, såvidt vi har kunnet se, unnlatt å omtale affæren — og det sier vi i og for seg intet om sett fra deres synspunkt. Men her er altså VG's beretning som vi har hatt liggende siden juni for å godgjøre seg:

Stortinget fikk lørdag forelagt en høyst eiendommelig sak, formelt et krav om billighetserstatning, men i realiteten et spørsmål om æresoppreisning for en dame som hadde et kjent navn her i Oslo før krigen. Hun mener at hun er blitt «utstøtt av norsk statstjeneste på grunn av sladder om henne og Norges utenriksminister i 1940. Saken ble utsatt i Stortinget, men kommer ventelig opp til realitetsbehandling senere i vårsesjonen eller til høsten.

Hun het den gang Unni Diesen, nå er hun gift i Sverige og hennes navn er Unni Diesen Sundstrøm. Hun hadde magistergraden i sosialøkonomi, var ansatt i Handelsdepartementet og var en kjent skikkelse i kretsen rundt professor Frisch, i Studentersamfundet osv.

Ved krigsutbruddet reiste hun ut av byen og meldte seg straks til tjeneste for regjeringen. Hun fulgte vår omflakkende statsadministrasjon på dens forskjellige etapper via Hamar — Åndalsnes — Tromsø og over til London. Hun var i mellomtiden blitt utenriksminister Kohts sekretær, og i denne stilling fortsatte hun i London da regjeringen etablerte seg der.

Sladder

Særlig i London oppstod det en mengde sladder omkring utenriksministren og hans meget yngre sekretær. Hun understreker at det ikke var noe som helst grunnlag for sladder, og at det utelukkende bestod et varmt og respektfullt vennskap mellom henne og utenriksministren. Til slutt ble det allikevel et regjeringsanliggende, og det endte med at hun ble overført til Canada i en stilling som konsulatsekretær.

Dette var høsten 1940 — men etter vel et år ble hun uten motivering av Handelsdepartementet beordret på «ventelønn» — som er halv gasje. Det er noe uklart hva som hendte høsten 1945 da hun forsøkte å tre inn i statstjenesten igjen i Oslo. Det foreligger en formell oppsigelse fra henne, men selv mener hun at hun ble trakassert bort.

På denne bakgrunn har hun søkt Stortinget om en billighetserstatning på 40 tusen kroner. Samtidig har hun bebudet at hun vil utgi sine dagboksopptegetninger fra krigen, og utdrag av boken offentliggjøres nå i ukebladet «Vi Menn».

Dette faller sammen med at byråkratiets behandling av hennes ansøking endelig kommer opp til realitetsbehandling. For en tid siden ble saken omtalt i en proposisjon hvor departementet innstiller på at ansøkingen avslåes. Kravet er i og for seg rettslig foreldet, men billighetserstatningsutvalget, som står ganske fritt i slike spørsmål, hadde heller ikke funnet å ville anbefale noen ytelser fra statens side.

Denne del av behandlingen ble lagt fram i trykt proposisjon for en tid siden, men vakte ingen oppmerksomhet. Selv om forskjellige detaljer er beskrevet over en hel side i proposisjonen, har man klart å redegjøre uten at det er mulig for noen utenforstående å skjønne hva saken gjelder! Bare de som kjenner navnet, vil ha forstått sammenhengen.

Et helt nytt moment dukket imidlertid i forrige uke da innstillingen S. nr. 239 forelå trykt fra Justiskomiteen har funnet å ville prøve å innhente opplysninger i denne sak, og rår til at

den blir utsatt til behandling senere.» Dette blir tiltrådt av Stortinget lørdag

Proposisjon

Det er altså tydelig at siste ord ikke er sagt i denne affære som har sine høyst eiendommelige sider. De dagboksblad hun hittil har offentliggjort, synes ikke å gi historiske opplysninger av det store format — men tegner til å bli et livlig tidsbillede, særlig fra den norske koloni i London. Hun gjen-gir fra krigen i 1940 samtaler med Kong Haakon, som hun satt og pratet med på en tømmerstokk i Nybergsund.

Sersjant Gerhardsen

Om nåværende statsminister Einar Gerhardsen, som dengang ikke var knyttet til regjeringen, gir hun den krigshistoriske opplysning at han i Innbygda forlangte å bli utnevnt til sersjant! En slik utnevnelse var nemlig blitt Lauritsen fra Nordstrand Arbeiderungdomslag til del etter at han hadde oppkastet seg til kommandant i Innbygda og hadde arrestert alle nazister. Gerhardsen mente at han kunne lede bygging av barrikader.

Politisk rekkevidde?

En påstand i artiklenes innledning om at den pinlige sladder var en medvirkende årsak til at utenriksminister Koht i november 1940 gikk ut av regjeringen, er det foreløpig ikke gjort nærmere rede for.

I den store undersøkelseskommisjonens beretning har det aldri vært nevnt et slikt moment, og hverken Koht eller andre har i sine skriftlige beretninger noen gang antydning noe i den retning. Det har ikke hittil vært noen tvil om at det forelå ganske annerledes tungtveiende grunner til at Koht trådte ut av regjeringen. Men det er de som mener at denne affæren kan ha vært dråpen som fikk begret til å flyte over.

Mellom —

Fort. fra side 5

ker er like og at det skulle være mulig å danne en verdensrepublikk uten å ta hensyn til menneskenes rasearv eller religion.

For denne idé skyld har Amerika undergravet de nordiske folks eksistensgrunnlag over hele verden og fremmet den kommunistiske og ateistiske verdensanskuelse. Det har styrket de farvede folkeslags maktstilling i den grad at de nordiske folk står foran undergangen. Amerikas president styrer unna det moderne Scylla, det sekshodede uhyre kommunismen, og

Med frontkjemperne —

Fort. fra side 4

kne i sneen. «Lars — hører du meg!»

Han lå ved siden av meg, ikke en armlengde borte og stirret fremover — det så slik ut etter konturene av stålhelmen å dømme — jeg kunne se omrisset nøyaktig. «Er du døv!» Med begge hender grep jeg ham i skulderen og ristet ham, herunder mistet jeg en hanske — noe varmt løp over håndbaken. I mørket slikket jeg på det med tungen — Blod! Nok engang — jo, det var blod!

«Sersjant Fosse», ropte jeg. Jeg merket den kolde vinden mot den nakne hånden min. «Sersjant Fosse!» — «Hva er på ferde, Jensen?» spurte han.

«Det har hendt noe her!» «Jeg har en lommelykt» Ola Nordmann kom krypende fra den andre siden. På hender og føtter kom også sersjant Fosse krypende.

«Hva er det iverien gutter?» — «Det er noe med Lars!»

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
havner med logisk konsekvens i Charybdis, den amerikanske borgerkrigen.

Kapitalistene i Amerika tar feil når de tror at de kan holde på loven om tilbud og efterspørsel og samtidig gi negrene en høyere levestandard. Negrene i Amerika er nemlig en vare som det ikke er større efterspørsel etter. Kapitalismen gir lønn etter ytelse, og negrene vil aldri få så høy levestandard som de hvite hvis man går etter det prinsipp — av den enkle grunn at de yter mindre enn de hvite.

Sosialismen derimot gir lønn etter behov, og negrenes behov er sikkert like stort som de hvites. Skal negrene bli tilfreds, må man ta fra de hvite og gi til de svarte, og negrene vil kreve sosialismen innført. Borgerrettsloven er et kommunismens manifest, og et kjempesteg frem mot revolusjonen.

«Som man reder slik ligger man». Som en nasjon sår, skal den høste.

Den eneste løsning på Amerikas problem er at det forlater det umoralske demokratiets vei, og går den vei det gamle romerrike fulgte frem til et nordisk be-tont autoritært styre og en moderat apartheidpolitikk.

Men makter Amerika å gå den veien?

I dag befinner det amerikanske borgerskap seg mellom Scylla og Charybdis.

Tar det ikke den såkalte imperialistiske krig, så får det borgerkrigen!

«Misjonær!» — «Ja?» — «Du har jo forsvinningsjakke på?» — «Ja» — «La meg få den!» — «Et øyeblikk, jeg holder på å ta den av. Her er den!»

Under forsvinningsjakken lyste Fosse et øyeblikk med lykten. «Nakken hans er full av blod, men han lever!» Fosse holdt allerede forbindingspakken i hånden. «Her på siden har han fått noe også. Men merket du intet da Jensen? Det må ha vært en splint!» — «Nei, jeg merket ikke noe, i sneen blir granatinnslagene ofte kvalt slik og med denne larmen der bak — det er godt mulig at det sprang noe bak oss som vi ikke la merke til.»

«Men han merket det!» — «Ja, dessverre!»

«Forhåpentligvis klarer han seg!»

Fosses hender arbeidet dyktig. «Ikke trekk så hardt til ellers får han ikke luft!» — «Slukk lyset!» Ivanene hadde merket noe. En heftig skyting satte inn over oss. Vi presset oss flate mot sneen. Men Lars kunne ikke bli liggende her i sneen.

«Vi snur ham først — han hadde ikke blod i munnen», sa sersjanten. Da vi la ham på ryggen begynte den sårede å snørke. «Dyp bevisstløshet — nå begynner han å snørke», slo Ola sakkyndig fast. «Forhåpentlig ikke den evige søvn!»

Misjonæren hørte slett ikke etter, men gjorde det eneste riktige, han ropte: «Saniteter! Saniteter til Fosse!» Ropet gikk fra mann til mann — ett eller annet sted der bakenfor måtte sanitetaren vår være. Etter et kvarters tid kom saniteter med en hjelper.

«Herregud, hva er nå på ferde? Det er den fjerde av kompaniet vårt som jeg nå må hente».

Pulken som han dro etter seg var utpolstret med ulltepper. Vi la Lars Arneson forsiktig i den, så spente de to sanitetere seg for.

«Vi kan ikke lyse, Ivan fikk oss nesten, vi har lagt en nødforbinding» sa Fosse. De fikk se å komme seg avsted hurtigst mulig. Jeg gav sleden nok en puff og så var de vekk. Bare knirkingen av pulken over sneflaten hørtes lenge ennu.

(Fortsettes)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
ANNELISE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

O. K.

FOLK OG LAND

«DER ER EN HAGE VED ALLE KORS» —

Forts. fra side 1

mener i vanlig forstand. Men jeg blir jo ikke særlig forbauset hvis for eksempel DAGBLADET og ORIENTERING finner ut at så er tilfelle. Man blir gjerne stemplet som det hvis man ikke godtar de vanlige historiske klisjéer og løgner.

— Hvilke for eksempel?

— Øst-vest konflikten. For å nevne noe nærliggende. Svært få mennesker er villige til å innrømme at den oppstod som en umiddelbar følge av bolsjevikernes maktovertagelse i Russland. Det er blant annet ubekvemt å innrømme dette på grunn av den intellektuelle og parti-politiske situasjon i Norge fra revolusjonen og frem til i dag. De fleste mener også at Sovjets planer om å angripe Norden bare var en nazimyte, men der foreligger en rekke klare indisier på det motsatte. Bare les Victor Kravchenkos bok «Jeg valgte friheten».

— Kan De nevne flere vane-løgnere?

— Den at alt det de allierte gjorde under krigen var stort og rosverdig og at det overhodet ikke fantes menneskelige trekk hos de nazistiske lederne. Hitler var for eksempel i besittelse av humor og meget taler for at Quisling også hadde rett i ett og annet. Han var i det minste ingen idiot.

— Har De planer om å skrive flere bøker?

NY BOK

— Jeg er snart ferdig med nummer to, men, sier Sven Erik Dahl med et underfundig smil, når den foreligger er jeg ikke sikker på at jeg tør oppholde meg lenger her i landet.

— Kommer den nye boken på norsk forlag.

— Å, nei. Det er best å holde seg til Reitzel.

— Hvordan skriver De Deres bøker?

— Idéen kommer plutselig, som et lynglimt et eller annet sted fra. Da jeg fikk innskytelsen til å skrive «Der er en hage ved alle kors», sov jeg ikke på tre døgn. Jeg gikk i en rus.

— Og hvordan akter De å avvente offentlighetens reaksjon på boken?

— Ved å reise til Spania. Men, da tror nok mange at jeg drar for å avholde konferanser med Franco, så det er best at De ikke skriver det.

*

Det var ikke å vente at MORGENBLADET ustraffet fikk reklamere for «nynazismen» på denne måte. Det ble omgående refset i det edle kulturorgan AKTUELL og så måtte da MORGENBLADET's kulturforvalter Erik Egeland rykke ut med en veritabel nedsabling av den unge forfatters bok, som nå ikke levnes ære for to skilling. Siden Egeland ikke så sjelden gir uttrykk for en viss selvstendighet og vur-

deringsevne, kan vi ikke fri oss fra inntrykket av at pågangen på ham etter den modige introduksjon av den unge norske forfatter, som ikke ble mottatt av sine egne, har vært endog meget kraftig når han kan skrive slik som han nå gjør om en ung forfatter som sikkerlig har større behov for råd og veiledning enn for svøpen med pigger på som Egeland svinger med slik gammeltestamentlig virtuositet.

Egeland anfører en rekke sitater fra boken, blant annet dette som vel tilstrekkelig nok trekker opp forfatterens «kontroversielle» syn på Hitler: «Således brukte Herren Hitler som redskap i kampen mot kommunismen. Da han så at de europeiske folk ikke kunne samle seg til handling og forsvar mot kommunismen, lot han Hitler komme til makten i Tyskland. Tyskland opprustet og ble Europas bolverk mot kommunismen. Under Stalins ledelse ville de russiske hedninger legge Europa under Sovjet-Unionen. De ville gå til kamp mot Vest-Europa for å innføre deres gudsforlatte lære i disse land. De ble møtt på halvveien av Herrens utsending, Adolf Hitler». — «Han frelste Vest-Europa, men det synes ikke som om hans tusenårsrike med evig fred skal bli til noe».

Disse forfatterens noe eksalterte ord, som dog inneholder megen sannhet, har bragt Egeland til å regne opp alle nazismens forferdeligheter etter gjengs demokratisk oppskrift. Blant annet får denne journalist som lever i det Norges land hvor ikke en tanke slipper frem for offentligheten hvis den ikke er behørig konfirmert av de demokratiske makthavere, hvor det er gjennomført et «rettsoppgjør» mot titusener av medborgere i henhold til lover gitt med tilbakevirkende kraft og i strid med menneskerettighetserklæringen (åpent og uomtvistelig innrømmet av professor Hambro i Stortinget), denne journalist får seg til å skrive om «nazismens vold mot rettsstaten og åndsfriheten —».

Det som synes å smerte MORGENBLADET mest når det nå har fått tid til å lese den bok det reklamerte for, er «at boken vil bli grepet med begjærighet og brukt flittig av gamle nazister som aldri lærte annet av samtidshistorien enn at de ble slått. Entusiastisk og godt artikulert maler den de hildringer som engang flammert dem opp, og som altså er i stand til å slå ned

GALLUPER I VALG-KAMPEN.

Alle de gode konservative aviser i Norges land med samt deres røde og halvrote brødre koser seg med nye amerikanske galluper som viser at nå går det dårligere og dårligere med Mr. Goldwater. Det de ikke forteller er at også disse galluper er ledd i aksjonen mot Goldwater og er laget i stand av samme slags folk som forsyner den vesteuropeiske presse med hets mot den ene presidentkandidat. Men DAGBLADET's R. V. antyder i all fall hvorledes det henger sammen: «Vel, galluper avgjør ikke valg. Men de hjelper på stemningen eller virker inn på annet vis».

SANNHETEN ER KOSTBAR.

Den unge engelskmann Christopher Reed er idømt en bot på 10 pund for å ha stilt seg opp utenfor Winston Churchills hus og ropt: «Winston Churchill er en forræder. Han har forrådt det britiske folk. Fruktene av vår seier er kommunisme og farvede immigranter. Churchill er den største krigsforbryter som ennå ikke er hengt». Igrunnen synes vi den unge mannen slapp billig, for det er og skal være dyrt å si sannheten.

STÅR JOHNSON BAK KRUSTSJOVBESØKET?

«Züricher Wirtschaftsbrief» hevder at Krustsjov allerede for en god stund siden i brev har avtalt besøket hos den tyske kansler Erhardt i Bonn med den amerikanske president Johnson. Sistnevnte har bruk for avspenningsfremskritt, men våget ikke selv å gi noen konsesjoner til Sovjetsam-

i nye generasjoner. For, medgir Egeland: «Nynazistiske tilbøyeligheter gjærer under overflaten i mange lands ungdom».

Det kan nok så være, men vi tror knapt det gjærer noe som helst hos ungdommen av den ånd som fører det store ord i MORGENBLADET, fylt som den er av intoleranse og av salvesesfull nydemokratisk selvgodhet.

*

FOLK OG LANDS BOK-TJENESTE har etter avtale med det danske forlag fått anledning til å selge boken. Prisen er kr. 22,— fritt tilsendt mot forskuddsbetaling over giro 164 50 eller mot oppkrav med tillegg av porto og gebyr.

veldet på grunn av Goldwateropposisjonen. Så ble da isteden den tyske kansler sendt ivei for å imøtekomme russerne. Det forlyder ellers at denne imøtekommelse skal gå ut på en avtale om at Tysklandsspørsmålet ikke skal reises i en tyveårsperiode, samt naturligvis i nye økonomiske ydelser.

*

HOGGAN I «SPIEGEL».

I et leserbrev i «SPIEGEL» i forbindelse med angrepene på og forfølgelsen av den amerikanske historieprofessor som har frakjent Tyskland eneskylden for verdenskrigen, heter det: «Goebels lot bøker brenne, Bundestyskland ville helst også brenne forfatterne samtidig. Altså terror i renkultur mot en historiker fra Amerika som tillot seg å ha en annen mening enn sine korrumperte fagfeller i Bundestyskland».

*

VI FIKK RETT OM PERON.

Nå meddeler den fremmelige norske dagspresse det som en kunne lese i Argentina-brev til FOLK OG LAND for et halvt år siden: at Peron ville vende tilbake til Argentina i 1964. Velkommen etter! Ellers kan vi supplere meldingen med at Argentinas justisialske parti, som det heter, har nyorganisert seg og har gjenvalgt Peron som formann.

*

ERSTATNING OGSÅ TIL SVENSKE!

Det erstatningsglade Bundestyskland, som underholder hele Israel + allverdens sabotører og krigsforbrytere, har nå også gått med på å betale bortimot 2 millioner kroner til «NS-forfulgte svensker». Hvorledes disse har klart å bli forfulgt forlyder det intet om. Men kanskje svenskene da også gjør opp for seg selv. De kan jo begynne med erstatning til de baltere de lot utlevere til Sovjetsamveldet etter å ha garantert dem ikke å bli utlevert — skjønt det lever vel ingen igjen hverken av dem eller deres nærmeste til å glede seg over en erstatning. Men kanskje den svenske regjering nå vil ta seg av saken til den svenske damen — vi hadde nær sagt med svovelstikkene, men mener naturligvis vokslysene, hun som skjønt svensk statsborger ble plyndret i Norge som landsviker. Hittil har den svenske regjering toet sine hender og latt damen seile sin egen sjø, men kanskje den skammer seg noe etter det erhardeske storsinn?

NÅR VI SKRIVER OM ERHARD.

så beretter DEUTSCHE NATIONAL-ZEITUNG at pressebyrået «Real-Politik Tagesdienst» har meddelt at de Gaulle har sagt at Erhard ville male føttene sine grønne hvis amerikanerne ytre ønske om det. Dertil bemerker bladet at hvis en slik ytring har falt, så bør kansleren trekke konsekvensene av de: Stemmer ikke påstanden, så må den skarpt tilbakevises. Men svarer den til sannheten, så bør kansleren trekke seg tilbake.

*

LEGENDEN OM DEN AMERIKANSKE HJELP.

Samme blad tar også fatt i en uttalelse av Ivestia-redaktøren Adsjubej (Krustsjovs svigersønn) om at den hurtige tyske gjenoppbygging i første rekke skyldes amerikansk hjelp. I virkeligheten, skriver DNZ omfatter Marshallplanhjelpen bare en brøkdel av de beløp som USA samtidig suget ut av Tyskland. De samlede Marshallplanlytelser til Vest-Tyskland beløper seg til 13 milliarder mark. Derav er i mellomtiden 2/3 tilbakebetalt. Bare i okkupasjons- og stasjoneringsomkostninger har de vestallierte mottatt rundt regnet 100 milliarder mark. Dertil kommer tyveriet av de tyske eiendommer i utlandet, demontering, rov av alle patenter og oppfinnelser og mangfoldige andre ytelser.

FORBUNDETS KONTOR

holdes stengt mandage og lørdage. Ekspedisjonstid tirsdag — onsdag — torsdag og fredag fra kl. 10 til 15.

Sekretæren kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale. Telefon: 377696.

Postadr.: Postboks 3214, Sagene, Oslo 4 - Postgiro 150 28.

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 - Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 36,— pr. år, kr. 18,— pr. halvår i Skandinavia. Ut-20,— pr. halvår. — I nøytralt omslag innenlands: Kr. 46,— pr. år, kr. 23,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,00.

Bruk postgironr. 16 450.

Utgiver A/S Folk og Land